

Herat

Kabul

Peshawar

AFGHANISTAN

Farah

Qandahar

Pokyny: Afghánistán

Pokyny: Afghánistán

duben 2022

Rukopis dokončen v březnu 2022

Kvalita tohoto překladu nebyla příslušnými vnitrostátními orgány ověřena. Pokud zjistíte, že překlad není v souladu s příslušnou terminologií používanou na vnitrostátní úrovni, obraťte se prosím na agenturu [EUAA](#).

Za použití informací obsažených v této publikaci nenese odpovědnost ani Agentura Evropské unie pro otázky azylu (EUAA), ani žádná osoba jednající jejím jménem.

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2022

PDF ISBN 978-92-9400-491-8 doi: 10.2847/502900 BZ-07-22-999-CS-N

© Agentura Evropské unie pro otázky azylu (EUAA), 2022

Fotografie na obálce: © iStock (fotograf: Keith Binns), 28. ledna 2008

Reprodukce povolena pod podmínkou uvedení zdroje. K veškerému použití nebo reprodukci fotografií či jiného materiálu, k nimž agentura EUAA nemá autorská práva, je nutné získat svolení přímo od držitelů těchto práv.

Obsah

Úvod.....	5
Obecné poznámky	11
Původci pronásledování nebo vážné újmy	12
Postavení uprchlíka, pokyny ke konkrétním profilům	17
Úvodní poznámky	17
Profily	18
Doplňková ochrana	37
Čl. 15 písm. a) kvalifikační směrnice	37
Čl. 15 písm. b) kvalifikační směrnice	38
Čl. 15 písm. c) kvalifikační směrnice	40
Poskytovatelé ochrany.....	44
Alternativa vnitřního přesídlení	46
Vyloučení	48
Zločin proti míru, válečný zločin, zločin proti lidskosti.....	50
Vážný (nepolitický) zločin	51
Činy, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN.....	52
Nebezpečí pro společnost nebo bezpečnost členského státu	53
Zkratky.....	54

Úvod

Tyto pokyny shrnují závěry společné analýzy týkající se Afghánistánu a je třeba je číst ve spojení s uvedenou analýzou. Úplné znění dokumentu „Pokyny k zemi původu: Afghánistán“ je k dispozici na adrese <https://euaa.europa.eu/country-guidance-afghanistan-2022>

Tyto pokyny k zemi původu jsou vypracovány v souladu s [článkem 11 nařízení \(EU\) 2021/2303 o zřízení agentury EUAA](#) ⁽¹⁾. Představují společné posouzení situace v zemi původu vysoce postavenými politickými představiteli z členských států EU v souladu se stávajícími právními předpisy EU a judikaturou Soudního dvora Evropské unie (SDEU).

Tyto pokyny nezbavují členské státy povinnosti jednotlivě, objektivně a nestranně posuzovat každou žádost o mezinárodní ochranu. Každé rozhodnutí by mělo být přijato na základě individuální situace žadatele a situace v Afghánistánu v okamžiku vydání rozhodnutí, a to na základě přesných a aktuálních informací o dané zemi získaných z různých relevantních zdrojů (článek 10 směrnice o azylovém řízení).

Analýza a pokyny uvedené v tomto dokumentu nejsou vyčerpávající.

Proč se pokyny k zemím původu vypracovávají?

Pokyny k zemím původu mají sloužit jako nástroj pro tvůrce politik a činitele s rozhodovací pravomocí v rámci společného evropského azylového systému. Jejich cílem je pomoci při posuzování žádostí žadatelů z Afghánistánu o mezinárodní ochranu a podpořit sbližování rozhodovacích postupů v členských státech.

Dne 21. dubna 2016 se Rada Evropské unie dohodla na vytvoření politické sítě na vysoké úrovni zahrnující všechny členské státy a koordinované Agenturou Evropské unie pro otázky azylu (EUAA), jejímž úkolem bude provádět společné posouzení a výklad situace v hlavních

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2303 ze dne 15. prosince 2021 o zřízení Agentury Evropské unie pro otázky azylu a o zrušení nařízení (EU) č. 439/2010, k dispozici na adrese <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/2303/oj?locale=cs>.

zemích původu ⁽²⁾. Síť podporuje rozvoj politiky na úrovni EU založený na společných informacích o zemích původu, a to společným výkladem těchto informací s ohledem na příslušná ustanovení *acquis* v oblasti azylu a případně s přihlédnutím k obsahu školicích materiálů a praktických příruček agentury EUAA. Vypracování společné analýzy a pokynů je nyní zahrnuto jako jedna z klíčových oblastí nového mandátu agentury EUAA a v současné době je upraveno [článkem 11 nařízení o agentuře EUAA](#).

Co je zahrnuto v pokynech?

Tyto pokyny shrnují **závěry** společné analýzy v jednoduchém, uživatelsky vstřícném formátu a poskytují praktické pokyny pro analýzu jednotlivých případů. Jedná se o „shrnutí“ úplného znění dokumentu [„Pokyny k zemi původu: Afghánistán“](#).

V úplném znění [Pokynů k zemi původu: Afghánistán](#) naleznete také druhou, podrobnější část – **společnou analýzu**. Společná analýza definuje relevantní prvky v souladu s právními předpisy, judikaturou a horizontálními pokyny, shrnuje příslušný skutkový základ podle dostupných informací o zemi původu a odpovídajícím způsobem analyzuje situaci v příslušné zemi původu.

Společná analýza je k dispozici na adrese <https://euaa.europa.eu/country-guidance-afghanistan-2022>.

Na různých místech těchto pokynů jsou uvedeny odkazy na příslušnou část společné analýzy (v angličtině).

Co zahrnuje tato aktualizace?

Stávající verze pokynů aktualizuje a nahrazuje „Pokyny: Afghánistán“ (listopad 2021).

⁽²⁾ Rada Evropské unie, závěry 3 461. zasedání Rady, 21. dubna 2016, 8065/16, k dispozici na adrese <http://www.consilium.europa.eu/media/22682/st08065en16.pdf>.

Jedná se o cílenou aktualizaci zaměřenou na významné změny zaznamenané v prvních měsících, které následovaly po převzetí moci Tálibánem. Ačkoli informace o některých tématech byly v časovém rámci této aktualizace i nadále omezené a/nebo protichůdné, bylo vyvinuto úsilí s cílem poskytnout společnou analýzu a pokyny v rozsahu, v jakém je to v současné době považováno za proveditelné. Vezměte prosím v úvahu, že informace o zemi původu uvedené v tomto dokumentu jsou omezeny na události, ke kterým došlo do 8. prosince 2021. Zohledněny byly rovněž další informace týkající se omezení svobody pohybu žen, které zavedlo Ministerstvo pro podporu ctnosti a předcházení neřestí dne 26. prosince 2021. Připomínáme, že je vždy třeba zohlednit relevantní a aktuální informace o zemi původu, které jsou k dispozici v době přijetí rozhodnutí.

Agentura EUAA bude společně s členskými státy i nadále sledovat vývoj situace v zemi a pravidelně přezkoumávat a aktualizovat své pokyny týkající se Afghánistánu.

Jsou tyto pokyny závazné?

Pokyny k zemi původu nejsou závazné. V souladu s [článkem 11 nařízení o agentuře EUAA](#) mají však členské státy povinnost zohlednit pokyny a společnou analýzu při posuzování žádostí o mezinárodní ochranu, aniž je dotčena jejich pravomoc rozhodovat o jednotlivých žádostech.

Kdo se zapojil do vypracování těchto pokynů k zemi původu?

Tento dokument je výsledkem společného hodnocení sítě pro pokyny k zemím původu, jejíž činnost podpořil tým připravující pokyny složený z vybraných vnitrostátních odborníků a agentura EUAA. Cenné informace v této souvislosti poskytly Evropská komise a Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR).

Pokyny spolu se společnou analýzou dokončila síť pro pokyny k zemím původu v březnu 2022 a v dubnu 2022 je schválila správní rada agentury EUAA.

Jaký je platný právní rámec?

Pokud jde o platný právní rámec, společná analýza a pokyny vychází z ustanovení [Ženevské úmluvy z roku 1951](#) ⁽³⁾ a [kvalifikační směrnice](#) ⁽⁴⁾ a rovněž z judikatury Soudního dvora

⁽³⁾ Valné shromáždění OSN, Úmluva o právním postavení uprchlíků z roku 1951 a Protokol týkající se právního postavení uprchlíků z roku 1967.

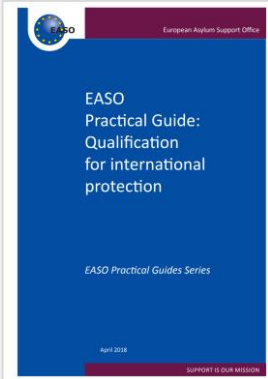
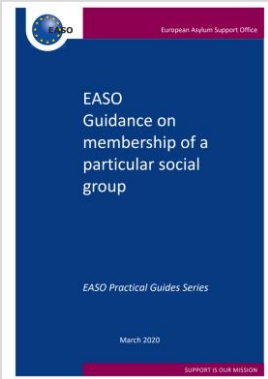
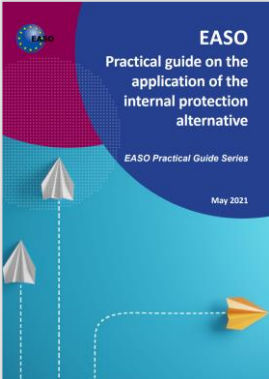
⁽⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany.

Evropské unie (SDEU); případně přihlíží také k judikatuře Evropského soudu pro lidská práva (ESLP).

Jaké pokyny týkající se podmínek pro získání nároku na mezinárodní ochranu jsou zohledněny?

Rámec horizontálních pokynů použitý v této analýze vychází především z těchto obecných pokynů:

			
Praktická příručka EUAA: Podmínky pro získání nároku na mezinárodní ochranu	EUAA Guidance on membership of a particular social group (Pokyny agentury EUAA týkající se příslušnosti k určité společenské vrstvě)	EUAA Practical guide on the application of the internal protection alternative (Praktická příručka agentury EUAA o uplatňování alternativy vnitřního přesídlení)	Praktická příručka EUAA: Vyloučení

Tyto a další relevantní praktické nástroje agentury EUAA jsou k dispozici na adrese <https://euaa.europa.eu/practical-tools-and-guides>.

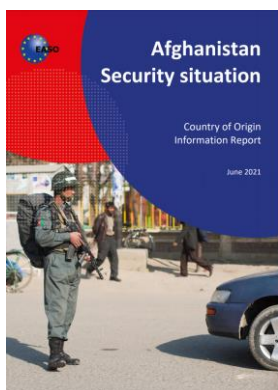
Zohledněny byly rovněž příslušné pokyny UNHCR, které byly k dispozici v době dokončení tohoto dokumentu, a zejména [UNHCR Guidance Note on the International Protection Needs](#)

of People Fleeing Afghanistan (Pokyny UNHCR k potřebám osob prchajícím z Afghánistánu v oblasti mezinárodní ochrany) ⁽⁵⁾⁽⁶⁾.

Jaké informace o zemi původu byly použity?

Pokyny agentury EUAA k zemím původu by neměly být brány v úvahu a neměly by být používány ani uváděny jako zdroje informací o zemích původu. Informace obsažené v tomto dokumentu vycházejí ze zpráv agentury EUAA o zemích původu a v některých případech z jiných, uvedených zdrojů. Na rozdíl od pokynů k zemím původu představují tyto zprávy zdroje informací o zemi původu a lze na ně odpovídajícím způsobem odkazovat.

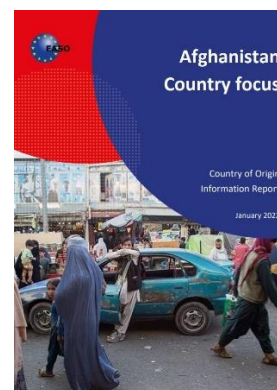
Tato aktualizace vychází především z těchto nedávných informací o zemích původu:

EUAA COI report:
Afghanistan,
Security situation (Zpráva
agentury EUAA o
informacích o zemi
původu: Afghánistán,
bezpečnostní situace,
červen 2021)

EUAA COI report:
Afghanistan,
Security situation update
(Zpráva agentury EUAA o
informacích o zemi původu:
Afghánistán, aktualizace
informací o bezpečnostní
situaci, září 2021)

EUAA COI report:
Afghanistan,
Country focus
(Zpráva agentury
EUAA o informacích o
zemi původu:
Afghánistán:
zaměření na
jednotlivé země,
leden 2022)

⁽⁵⁾ UNHCR, Guidance Note on the International Protection Needs of People Fleeing Afghanistan (Pokyny UNHCR k potřebám osob prchajícím z Afghánistánu v oblasti mezinárodní ochrany), únor 2022, k dispozici na adrese: <https://www.refworld.org/docid/61d851cd4.html>.

⁽⁶⁾ UNHCR Handbook and guidelines on procedures and criteria for determining refugee status under the 1951 Convention and the 1967 Protocol Relating to the Status of Refugees (Příručka a směrnice UNHCR k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků podle úmluvy z roku 1951 a Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků z roku 1967) a rovněž další pokyny, politické dokumenty a závěry Výkonného výboru a Stálého výboru UNHCR jsou k dispozici na adrese <https://www.refworld.org/rsd.html>.

Tyto pokyny by měly být považovány za platné, pokud aktuální události a vývoj zapadají do trendů a systematickosti pozorovaných během referenčního období příslušných zpráv o zemích původu. Na posouzení uvedené v těchto pokynech mohou mít dopad nové události, které způsobí podstatné změny a povedou k novým trendům. Je vyvíjeno veškeré úsilí o pravidelnou aktualizaci zpráv agentury EUAA o zemích původu a pokynů k zemím původu a o odpovídající zohlednění těchto významných změn. Jednotlivé žádosti by měly být vždy posuzovány s ohledem na nejaktuálnější dostupné informace o zemích původu.

Zprávy agentury EUAA o informacích o zemích původu naleznete na adrese <https://euaa.europa.eu/country-reports>.

Jak pokyny k zemím původu pomáhají při individuálním posuzování žádostí o mezinárodní ochranu?

Pokyny a společná analýza vycházejí z kroků posuzování jednotlivých žádostí o mezinárodní ochranu. Tento dokument se zabývá relevantními prvky podle kvalifikační směrnice a poskytuje obecné posouzení situace v zemi původu spolu s pokyny ke konkrétním okolnostem, které jsou relevantní a měly by být zohledněny.

Další informace a dostupné pokyny k zemím původu naleznete na adrese <https://euaa.europa.eu/asylum-knowledge/country-guidance>.

Obecné poznámky

Naposledy aktualizováno: duben 2022

V době vypracování tohoto dokumentu se situace v Afghánistánu stále vyvíjí, což v některých případech mimořádně ztěžovalo jednoznačné posouzení potřeb mezinárodní ochrany. Je třeba upozornit na toto:

Vzhledem k přechodnému období, kterým Afghánistán prochází v době vypracování tohoto dokumentu, je v této fázi obtížné s jistotou odpovědět na řadu otázek zaměřených na budoucnost týkajících se toho, jaký druh státu a vlády může Tálibán zavést.

Ačkoliv budoucí chování Tálibánu není dostatečně předvídatelné, profily, na něž se Tálibán v minulosti zaměřoval, mohou být s ohledem na jeho posílené kapacity a větší kontrolu nad daným územím vystaveny zvýšenému nebezpečí.

Míra svévolného násilí v zemi se považuje za výrazně nižší než dříve (před převzetím moci Tálibánem). Budoucí riziko svévolného násilí v kterékoli části země by však mělo být vždy založeno na nejaktuálnějších informacích týkajících se dynamiky v dané oblasti i v celé zemi.

Měla by být rovněž zohledněna omezení, pokud jde o spolehlivost informací, neboť je pravděpodobné, že informací o Afghánistánu nebo o některých částech země není dostatek.

Názor Tálibánu na osoby opouštějící Afghánistán a případné zacházení s takovými osobami zůstávají nejasné.

Další informace naleznete ve společné analýze.

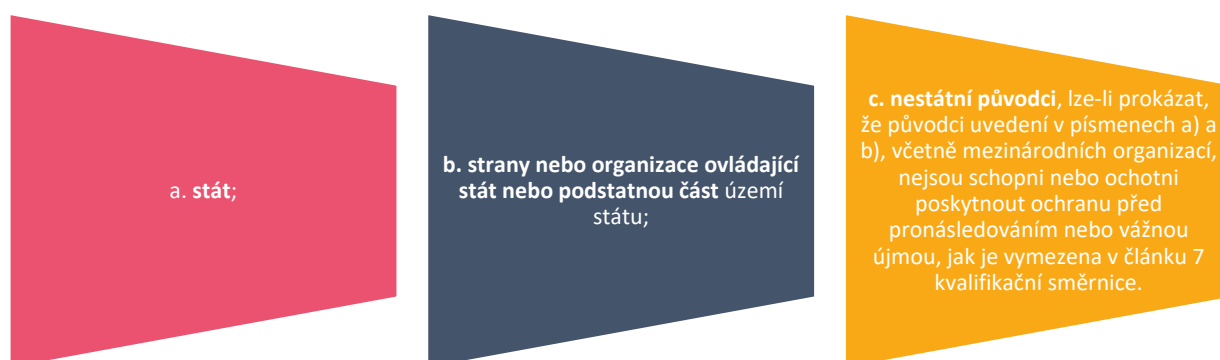
Původci pronásledování nebo vážné újmy

Naposledy aktualizováno: duben 2022

Nebezpečí, kterým je všeobecně vystaveno obyvatelstvo určité země nebo jeho část, sama o sobě nepředstavují konkrétní ohrožení, které by mohlo být hodnoceno jako vážná újma ([35. bod odůvodnění kvalifikační směrnice](#)). Obecně platí, že pronásledování nebo vážná újma musí mít podobu jednání konkrétního aktéra ([článek 6 kvalifikační směrnice](#)).

Podle [článku 6 kvalifikační směrnice](#) mezi původce pronásledování nebo vážné újmy patří:

Obrázek 1. Původci pronásledování nebo vážné újmy.

Další informace naleznete ve společné analýze.

Tento oddíl obsahuje pokyny týkající se některých hlavních původců pronásledování nebo vážné újmy v Afghánistánu. Tento seznam není vyčerpávající.

- Tálibán:** Po letech povstalecké aktivity a poté, co se v některých oblastech stal stínovou vládou, převzal Tálibán v létě 2021 kontrolu nad zemí. Dne 15. srpna 2021 vstoupili bojovníci Tálibánu do hlavního města a převzali kontrolu nad jeho kontrolními stanovišti. Vedoucí představitelé Tálibánu vstoupili do prezidentského paláce, následujícího dne vystoupili ve sdělovacích prostředcích a prohlásili, že válka skončila. Dne 19. srpna prohlásil oficiální mluvčí Tálibánu vytvoření Islámského emirátu Afghánistán, což je název používaný i v jiných veřejných prohlášeních. Tálibán rovněž oznámil členy prozatímní vlády. Všechna jmenování do prozatímní vlády sestávala z osob z hnutí Tálibán a mnohé z nich působily ve vládě v 90. let 20. století. Kabinet byl složen z několika osob na sankčním seznamu Rady bezpečnosti OSN. V říjnu 2021 Tálibán prohlásil, že ovládá celé území Afghánistánu. Dle zveřejněných informací Tálibán v posledních dvou desetiletích cílil na civilní obyvatelstvo úmyslně i v rámci nerozlišujících útoků proti civilním objektům. Zprávy zahrnovaly cílené zabíjení jednotlivců spojených s afghánskou vládou a zahraničními silami, novinářů, aktivistů v oblasti lidských práv, náboženských vůdců

a dalších osob. Paralelní soudní systém provozovaný Tálibánem je založen na striktním výkladu práva *šaría*, který vede k popravám a dalším trestům, včetně tělesných, které jsou považovány za kruté, nelidské a ponižující. Kromě toho Tálibán proti zajištěným osobám dle zveřejněných informací používá mučení.

Po převzetí bylo oznámeno, že bojovníci Tálibánu vystavují civilisty a novináře násilí a provádějí domovní prohlídky a odvetná opatření, a to navzdory všeobecné amnestii, která byla udělena všem, kteří sloužili v předchozí vládě. Objevily se rovněž zprávy o bojovnících Tálibánu, kteří vystavují civilisty tělesným trestům, mimo jiné bičování údajných zlodějů. Zůstává nejasné, zda byly tyto činy posvěceny vedením nebo zda byly způsobeny nedostatečnou disciplínou nebo kontrolou v rámci linie velení. Údajně existoval prostor pro to, aby bojovníci Tálibánu jednali z vlastní iniciativy, neboť se nezdálo, že by čelili trestům ani jakýmkoliv důsledkům.

Tálibán byl rovněž obviněn z porušování lidských práv zajatých bojovníků odporu a civilistů během týdnů bojů v Pandžšíru a po jejich skončení, jakož i práv údajných přívrženců Islámského státu provincie Chorásán (ISKP) v Nangarháru a dalších oblastech země.

Další informace naleznete ve společné analýze.

- **Bývalí státní činitelé a odpor proti Tálibánu:** Mezi bývalé afghánské státní činitele patřili příslušníci **Afghánských národních bezpečnostních sil (ANSF)** a členové dalších orgánů tří složek státní moci (výkonné, zákonodárné a soudní).

Afghánské státní orgány a jejich spolupracovníci se dle zveřejněných informací v mnoha případech dopustili porušení lidských práv. Byly hlášeny mimosoudní popravy, násilná zmizení, svévolná zadržení, únosy, loupeže, rabování, mučení a špatné zacházení. Kromě toho se Afghánská národní policie (ANP) podílela na vydírání a organizované trestné činnosti, zejména v blízkosti klíčových převaděčských tras. Byly rovněž zaznamenány nábor a sexuální vykořisťování chlapců (*bačabazí*) páchané afghánskými bezpečnostními silami, zejména Afghánskou lokální policií (ALP), jakož i sexuální vykořisťování dívek.

Řada členů **provládních milicí** bojovala na straně vlády proti Tálibánu a ISKP. K těmto milicím patřily Národní povstalecké hnutí, označované rovněž jako veřejné povstalecké síly, iniciativa komunitní obrany, Kandaháráská úderná jednotka, Afghánská bezpečnostní garda provincie Paktíka, Ochranné síly provincie Chóšt a Šahínovy síly v provinciích Paktíja, Paktíka a Ghazní. Po poslední ofenzivě Tálibánu v letních měsících se tyto milice nedokázaly bránit tálibánským silám a brzy byly rozpuštěny nebo se k Tálibánu připojily.

Po převzetí moci Tálibánem se v Pandžšíru objevilo hnutí odporu pod názvem **Fronta národního odporu (NRF)**. Frontu národního odporu tvoří bojovníci z řad milicí a bývalí vládní vojáci, kteří jsou loajální k bývalé vládě a postavili se vládě Tálibánu. Skupina udržovala kontrolu nad Pandžšírským údolím, kde došlo k ozbrojeným střetům mezi opozičními silami a Tálibánem. Není však jasné, zda boje pokračují. Tálibán oznámil dne 6. září 2021 obsazení Pandžšíru, ačkoli Ahmad Masúd tvrdil, že boje stále probíhají.

Další informace naleznete ve společné analýze.

- **Hakkáního síť:** Hakkáního síť je organizací, kterou OSN zařadila na seznam teroristických organizací. V únoru 2021 Podpůrná mise OSN v Afghánistánu (UNAMA) uvedla, že Hakkáního síť působí pod vedením Tálibánu a většinou se řídí politikami a pokyny Tálibánu. Skupina byla popsána jako „smrtící ruka Tálibánu“.

Má se za to, že Hakkáního síť byla během povstání odpovědná za spletité útoky v hustě obydlených oblastech Kábulu. Dle zveřejněných informací síť navzdory dohodě se Spojenými státy spolupracovala s organizací al-Káida a byla s ní v úzkém kontaktu. Po převzetí moci ze strany Tálibánu upozornily zdroje rovněž na údajné vztahy mezi al-Káidou a sítí. Podle zpráv spolupracovala Hakkáního síť s ISKP, mimo jiné při útocích při inauguraci afghánského prezidenta a při útoku na sikhský chrám v Kábulu v březnu 2020.

Dne 7. září, kdy Tálibán oznámil prozatímní vládu, byl vůdce sítě Sirádžuddín Hakkání jmenován ministrem vnitra.

Další informace naleznete ve společné analýze.

- **Islámský stát provincie Chorásán (ISKP):** ISKP je nadnárodní salafisticko-džihádistická organizace a organizace, kterou označila OSN jako teroristickou, s operativními vazbami na místní skupiny. Podle prohlášení Deborah Lyonsové z listopadu 2021, zvláštní zástupkyně generálního tajemníka a vedoucí mise UNAMA, je ISKP stále aktivnější a zintenzivnil útoky z 60 v roce 2020 na 334 v roce 2021 a získal zázemí ve všech provinciích. Další zdroj uvedl, že ISKP je silně zastoupen ve východním Afghánistánu (provincie Nangarhár a Kunar), jakož i v Kábulu a severním Afghánistánu. ISKP však údajně v Afghánistánu neovládá žádné území a operační kapacita skupiny v celé zemi zůstává nejasná.

Počet bojovníků ISKP v Afghánistánu se odhaduje přibližně na 4 000. K ISKP se údajně připojil relativně malý, avšak rostoucí počet bývalých členů afghánské zpravodajské služby a elitních vojenských jednotek ve snaze postavit se Tálibánu na odpor. ISKP rovněž údajně „oslovil kmeny a další skupiny s cílem najímat z nich přívržence, a zároveň potlačoval

disent mezi umírněným salafisty“. Panovaly rovněž obavy, že ISKP by mohl najmout zahraniční bojovníky ze Střední Asie a Pákistánu, kteří působí v Afghánistánu, jakož i zklamané členy Tálibánu. Hlášeny byly rovněž zákroky Tálibánu proti ISKP, zatýkání členů ISKP a předcházení útokům a členové ISKP se v listopadu 2021 v Nangarháru údajně několikrát vzdali Tálibánu.

ISKP údajně zhruba od léta 2020 provádí kampaň cíleného zabíjení a od převzetí moci ze strany Tálibánu v zhruba srovnatelném rozsahu pokračuje. ISKP údajně používal „stejnou taktiku udeřit a utéct“, kterou až donedávna uplatňoval Tálibán proti předchozí afghánské vládě, včetně výbuchů na silnicích a cíleného zabíjení. Bezpečnostní incidenty byly hlášeny zejména v severních a jižních provinciích. Útoky byly hlášeny především v provincii Nangarhár, která je označována jako „pevnost“ ISKP, a v jejím hlavním městě Džalálábádu.

Skupina je stále schopná provádět teroristické útoky v Kábulu a dalších velkých městech a přihlásila se k útoku na mezinárodním letišti v Kábulu ze dne 26. srpna 2021, při němž zahynulo více než 170 osob. ISKP se rovněž přihlásil k odpovědnosti za další incidenty, k nimž došlo v tomto městě, jako je řada výbuchů bomb v automobilech a útok na vojenské zdravotnické zařízení v listopadu 2021.

V několika případech se ISKP i nadále zaměřovala na šíitskou komunitu (Hazárové). V říjnu 2021 došlo k rozsáhlým útokům ISKP na šíitské (hazárské) mešity v Kundúzu a Kandaháru, při nichž bylo zabito nejméně 119 osob a 220 jich bylo zraněno.

Další informace naleznete ve společné analýze.

- **Al-Káida:** Al-Káida je nadnárodní extremistická salafisticko-džihádistická organizace, která byla OSN zařazena na seznam teroristických skupin. Ze zdrojů vyplývá, že si v Afghánistánu zachovala omezenou přítomnost a svou činnost vykonává převážně pod záštitou jiných ozbrojených skupin, zejména Tálibánu. Zdroje v polovině roku 2021 uváděly, že Tálibán a al-Káida jsou i nadále úzce spojeny a nevykazují žádné náznaky přerušení vazeb, a to navzdory očekáváním vyplývajícím z dohody z Dohá. Po převzetí moci Tálibánem zdroje upozornily na údajné vztahy mezi al-Káidou a Hakkáního sítí. Kromě toho je dle zveřejněných informací významná část vedení al-Káidy usazena v pohraniční oblasti Afghánistánu a Pákistánu.

Před převzetím moci Podpůrná mise OSN v Afghánistánu oznámila, že al-Káida se podílela hlavně na poskytování výcviku, včetně zbraní a výbušnin, a na odborném vedení, a uvádělo se, že je zapojená do vnitřních diskusí Tálibánu o vztahu tohoto hnutí s dalšími džihádistickými subjekty. Organizace se rovněž přihlásila k odpovědnosti za řadu útoků v Afghánistánu, které měly za následek oběti z řad Afghánských národních

bezpečnostních sil (ANSF). Podle některých zdrojů zůstává al-Káida v Afghánistánu hrozbou. Bylo však rovněž konstatováno, že skupina nemá organizační schopnost využít ve svůj prospěch vítězství Tálibánu. Odhaduje se, že lidská kapacita al-Káidy v Afghánistánu se pohybuje od několika desítek do 500 osob.

Další informace naleznete ve společné analýze.

- V Afghánistánu působí **řada zahraničních teroristických protivládních skupin a bojovníků**. Mezi hlavní skupiny nacházející se ve východních provinciích Kúnar, Nangarhár a Núristán patřily **Tahrík Tálibán Pákistán** (včetně řady volných odštěpených skupin), **Džajše Muhammad** a **Laškar-e-Taíba**, které působí pod záštitou afghánského Tálibánu a jsou zapojeny do cílených vražd (někdejších) vládních úředníků a dalších osob. Existuje rovněž několik středoasijských a ujugurských zahraničních teroristických a militantních skupin s bojovníky z etnických skupin Uzbeků, Tádžiků a Turkmenů, které dle zveřejněných informací představují významnou hrozbu v severních oblastech Afghánistánu, například **Islámské hnutí Východního Turkestánu**, **Islámské hnutí Uzbekistánu** (známé také jako Džundalláh), **Jamaat Ansarullah v Tádžikistánu**, **Laškar-e-Islám** a **Salafistická skupina**.

Další informace naleznete ve společné analýze.

- V konkrétních situacích mohou mezi **další nestátní původce** pronásledování nebo vážné újmy patřit klany, kmeny, (místně) vlivné osoby, rodina (např. v případě LGBTIQ osob, násilí páchaného ve jménu „cti“) nebo zločinecké gangy (např. únosy za účelem vymáhání výkupného) atd.

Další informace naleznete ve společné analýze.

Postavení uprchlíka, pokyny ke konkrétním profilům

Úvodní poznámky

Naposledy aktualizováno: duben 2022

Aby měl žadatel nárok na přiznání postavení uprchlíka, měly by být splněny všechny prvky definice uprchlíka v souladu s kvalifikační směrnicí:

Čl. 2 písm. d) kvalifikační směrnice Definice

„Uprchlíkem“ [se rozumí] státní příslušník třetí země, který se v důsledku oprávněných obav před pronásledováním z důvodů rasových, náboženských nebo národnostních nebo z důvodů příslušnosti k určitým společenským vrstvám nebo i zastávání určitých politických názorů nachází mimo zemi své státní příslušnosti a je neschopen přijmout, nebo vzhledem ke shora uvedeným obavám odmítá ochranu dotyčné země, nebo osoba bez státní příslušnosti, která se ze stejných shora uvedených důvodů nachází mimo zemi svého dosavadního pobytu, která vzhledem ke shora uvedeným obavám se tam nechce nebo nemůže vrátit a na kterou se nevztahuje článek 12 [vyloučení].

[Článek 9 kvalifikační směrnice](#) stanoví, jak by „pronásledování“ mělo být posuzováno.

[Článek 10 kvalifikační směrnice](#) dále objasňuje různé důvody pronásledování (rasa, náboženství, národnost, politické názory nebo příslušnost k určitým společenským vrstvám). Aby měl žadatel nárok na postavení uprchlíka, měla by být prokázána spojitost (souvislost) mezi těmito důvody a pronásledováním nebo neexistencí ochrany.

Níže jsou uvedeny pokyny ke konkrétním profilům žadatelů na základě jejich osobních charakteristik nebo příslušnosti k určité skupině (např. politické, etnické, náboženské).

U každé žádosti je zapotřebí individuální posouzení. Mělo by zohlednit individuální situaci žadatele a relevantní informace o zemi původu. Mezi faktory, které je třeba při tomto posouzení vzít v úvahu, mohou patřit například:

- domovská oblast žadatele, přítomnost potenciálního původce pronásledování a jeho schopnost zaměřit se na dotčenou osobu,
- povaha jednání žadatele (bez ohledu na to, zda toto jednání je či není vnímáno negativně a/nebo zda jednotlivci zapojení do takového jednání jsou či nejsou považováni za prioritní cíl původce pronásledování),

- viditelnost žadatele (tj. do jaké míry je pravděpodobné, že je žadatel potenciálnímu původci pronásledování znám nebo že by jej původce pronásledování mohl identifikovat), žadatel však nemusí být původcem pronásledování individuálně identifikován, pokud jsou jeho obavy z pronásledování odůvodněné,
- dostupné zdroje pro žadatele k zamezení pronásledování (např. ve vztahu k vlivným osobám),
- atd.

Skutečnost, že žadatel již byl pronásledován nebo byl vystaven přímým hrozbám pronásledování, je závažným ukazatelem odůvodněnosti obav žadatele, neexistují-li závažné důvody domnívat se, že pronásledování se již nebude opakovat ([čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice](#)).

Další informace naleznete ve společné analýze.

Profily

Tento oddíl se týká některých profilů afghánských žadatelů, které se vyskytly mezi případy v členských státech EU. Uvádí obecné závěry k profilům a pokyny týkající se dalších okolností, které je třeba zohlednit při individuálním posuzování. Některé profily jsou dále rozděleny do dílčích profilů s odlišnými závěry, pokud jde o analýzu rizik a/nebo spojitost s důvodem pronásledování. Pro snazší orientaci je vždy uvedeno odpovídající číslo profilu a odkaz na příslušný oddíl společné analýzy.

Na závěry týkající se jednotlivých profilů by se mělo nahlížet, aniž by bylo dotčeno posouzení věrohodnosti tvrzení žadatele.

Při čtení následující tabulky je třeba mít na paměti toto:

- Jednotlivý žadatel by mohl spadat do **více než jednoho profilu** uvedeného v těchto pokynech. Potřeby ochrany spojené se všemi takovými situacemi by měly být plně přezkoumány.
- Odstavce týkající se **analýzy rizik** se zaměřují na úroveň rizika a na některé relevantní rizikové okolnosti. Další pokyny týkající se podmínek pro to, aby jednání bylo považováno za pronásledování, jsou k dispozici v příslušných oddílech společné analýzy.
- Níže uvedená tabulka shrnuje závěry týkající se různých profilů a dílčích profilů a jejím cílem je poskytnout odpovědným úředníkům praktický nástroj. I když jsou uvedeny příklady týkající se dílčích profilů s odlišným rizikem a okolnostmi, které mohou zvýšit nebo snížit riziko, tyto **příklady nejsou vyčerpávající** a je třeba k nim přihlídnout s ohledem na všechny okolnosti konkrétního případu.

- **Osoby, které v minulosti patřily k určitému profilu, nebo rodinní příslušníci** jednotlivce spadajícího do určitého profilu mohou mít potřeby ochrany obdobné potřebám uvedeným u příslušného profilu. Tato skutečnost není v níže uvedené tabulce výslovně zmíněna, ale měla by být zohledněna při individuálním posouzení.
- Odstavce týkající se **potenciálních spojitostí** vymezují možnou souvislost s důvody pronásledování podle [článku 10 kvalifikační směrnice](#). Oddíly společné analýzy poskytují další pokyny k tomu, zda je vznik spojitosti jednotlivce s důvodem pronásledování vysoce pravděpodobná nebo zda může být odůvodněna na základě konkrétních okolností daného případu.
- U některých profilů může rovněž existovat souvislost mezi **neexistencí ochrany** před pronásledováním a jedním nebo více důvody podle [článku 10 kvalifikační směrnice](#) (čl. 9 odst. 3 kvalifikační směrnice).

2.1 Osoby spojené s bývalou afghánskou vládou

Naposledy aktualizováno: duben 2022

Analýza rizik: Protichůdné a omezené informace týkající se politik Tálibánu a rozdílů, pokud jde o provádění příkazů vedoucích představitelů ústředního vedení Tálibánu jeho nejnižší postavenými příslušníky, jakož i rozdílů na regionální úrovni znesnadňují posouzení rizika pro jednotlivce v rámci tohoto profilu.

Na základě předchozího pronásledování a zpráv o pokračujícím zaměřování se na konkrétní osoby by obecně tyto **osoby považované za prioritní cíl Tálibánu**, mimo jiné jde o osoby zastávající ústřední pozice ve vojenských, policejních a vyšetřovacích jednotkách, jakož i členy soudní moci, mohly mít odůvodněné obavy z pronásledování.

U **jiných osob v rámci tohoto profilu** by individuální posouzení toho, zda existuje přiměřená míra pravděpodobnosti, že žadatel bude vystaven pronásledování, mělo dále zohlednit rizikové okolnosti, jako jsou:

- oblast původu,
- pohlaví,
- osobní nepřátelství,
- zapojení do (místních) konfliktů,
- atd.

Rodinným příslušníkům některých osob v rámci tohoto profilu by rovněž mohlo hrozit zacházení, které by představovalo pronásledování, např. v souvislosti s pátráním po uvedené osobě ze strany Tálibánu.

Potenciální spojitosti: (připisované) politické názory.

* Pro tento profil by mohly být relevantní úvahy o [vyloučení](#).

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.2 Osoby, které pracovaly pro zahraniční vojenské jednotky nebo jsou vnímány jako jejich podporovatelé

Naposledy aktualizováno: duben 2022

Analýza rizik: Na základě informací týkajících se pronásledování v minulosti a zpráv o trvajícím zaměření Tálibánu na tyto osoby lze konstatovat, že **tlumočníci** obecně mohou obecně mít odůvodněné obavy z pronásledování.

Informace o politice Tálibánu, pokud jde o další osoby, které spolupracovaly se zahraničními vojenskými jednotkami, jsou omezené. S ohledem na negativní postoj Tálibánu vůči nim a na předchozí systematičnost, pokud jde o pronásledování, by však oprávněné obavy z pronásledování pravděpodobně měly i **jiné osoby podezříváné z vazeb na zahraniční síly**.

Rodinní příslušníci některých osob s tímto profilem by rovněž mohli být ohroženi zacházením, které by představovalo pronásledování.

Potenciální spojitosti: (připisované) politické názory.

* Pro tento profil by mohly být relevantní úvahy o [vyloučení](#).

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.3 Náboženští vůdci

Naposledy aktualizováno: listopad 2021

Analýza rizik: Navzdory omezeným informacím o období po převzetí moci Tálibánem a s ohledem na předchozí pronásledování a pokračující odhodlání Tálibánu vytvořit Islámský emirát Afghánistán v souladu s jeho výkladem práva šaría se má za pravděpodobné, že **náboženští učenci vnímaní jako osoby, které**

zpochybňují legitimitu ideologie Tálibánu, by mohli mít odůvodněné obavy z pronásledování.

U **jiných osob v rámci tohoto profilu** by byly zapotřebí další rizikové okolnosti, které by doložily odůvodněnou obavu z pronásledování.

Potenciální spojitosti: (připisované) politické názory a/nebo náboženství.

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.4 Osoby, které se obávají nuceného náboru ozbrojenými skupinami

Naposledy aktualizováno: prosinec 2020

Analýza rizik: Ne všechny osoby čelí takové úrovni rizika, aby bylo možné konstatovat odůvodněné obavy z pronásledování.

Rizikovými okolnostmi mohou být:

- věk (příslušnost k věkové skupině mladých dospělých),
- osobní vazby na vojenství,
- oblast původu a přítomnost/vliv ozbrojených skupin,
- zvýšená intenzita konfliktu,
- pozice klanu v konfliktu,
- špatná socioekonomická situace rodiny,
- atd.

Potenciální spojitosti: I když nebezpečí nuceného náboru jako takové nemusí obecně znamenat spojitost s důvodem pronásledování, důsledky odmítnutí by mohly v závislosti na konkrétních okolnostech odůvodnit takovou spojitost mimo jiné s (připisovanými) politickými názory.

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.5 Pedagogičtí pracovníci

Naposledy aktualizováno: duben 2022

Analýza rizik: K dispozici máme jen omezené informace o zaměření se na pedagogické pracovníky po převzetí moci Tálibánem.

Ne všechny osoby čelí takové úrovni rizika, aby bylo možné konstatovat odůvodněné obavy z pronásledování. Rizikovými okolnostmi mohou být:

- pohlaví (tj. ženy učitelky),
- původ v oblastech, kde má ISKP operativní kapacitu,
- osoba nebo instituce, která se neřídí směrnicemi a/nebo učebními osnovami Tálibánu,
- vystupování proti Tálibánu,
- atd.

Potenciální spojitosti: (připisované) politické názory a v některých případech náboženství.

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.6 Zdravotníci a humanitární pracovníci, včetně osob pracujících pro vnitrostátní a mezinárodní nevládní organizace

Naposledy aktualizováno: duben 2022

Analýza rizik: Ne všechny osoby v rámci tohoto profilu patrně čelí takové úrovni rizika, aby bylo možné konstatovat odůvodněné obavy z pronásledování. Rizikovými okolnostmi mohou být:

- pohlaví (tj. ženy),
- povaha činností (např. činnosti pro vnitrostátní/mezinárodní nevládní organizaci související s očkováním proti dětské obrně, odminováním, činnostmi, které nejsou vnímány jako neutrální nebo v rozporu s kulturními nebo náboženskými normami atd.),
- vazba na bývalou vládu nebo zahraniční dárce,
- vystupování nebo jednání proti Tálibánu nebo jiné ozbrojené skupině,
- původ v oblastech, kde má ISKP operativní kapacitu,
- atd.

Potenciální spojitosti: (připisované) politické názory.

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.7 Novináři a pracovníci sdělovacích prostředků

Naposledy aktualizováno: duben 2022

Analýza rizik: Novináři a pracovníci sdělovacích prostředků, kteří jsou **Tálibánem vnímáni jako osoby, které jsou vůči Tálibánu kritické nebo nerespektují podmínky stanovené Tálibánem**, by mohli mít odůvodněné obavy z pronásledování.

U **ostatních novinářů a pracovníků sdělovacích prostředků** by byly zapotřebí další rizikové okolnosti, které by doložily odůvodněnou obavu z pronásledování.

Situace žen novinářek a pracovnic sdělovacích prostředků by měla být posuzována obzvláště pečlivě.

Potenciální spojitosti: (připisované) politické názory a/nebo náboženství.

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.8 Obránci lidských práv

Naposledy aktualizováno: duben 2022

Analýza rizik: Obavu z pronásledování lze obecně pokládat za odůvodněnou.

Potenciální spojitosti: (připisované) politické názory a/nebo náboženství.

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.9 Osoby, u nichž se má za to, že překročily morální a/nebo společenské normy

Je obtížné poskytnout vyčerpávající seznam praktik vnímaných jako porušení morálních a/nebo společenských norem v Afghánistánu. Společenské normy závisí na několika faktorech, jako je místní kontext, zapojené subjekty nebo výklad norem zúčastněnými stranami. V některých případech může být

překročení těchto norem vykládáno Tálibánem nebo afghánskou společností jako „inklinace k západu“. Více informací naleznete v pododdílu [Moral and societal norms in Afghanistan \(Morální a společenské normy v Afghánistánu\)](#) ve společné analýze on-line.

Viz též oddíl **2.10 Osoby, u nichž se má za to, že se dopustily rouhání a/nebo apostáze**.

2.9.1 Násilí páchané ve jménu cti a mravnostní trestné činy

Naposledy aktualizováno: duben 2022

Analýza rizik: Ne všechny osoby v rámci tohoto profilu patrně čelí takové úrovni rizika, aby bylo možné konstatovat odůvodněné obavy z pronásledování. Rizikovými okolnostmi mohou být:

- pohlaví (riziko je vyšší u žen),
- oblast původu (zejména se to týká venkovských oblastí),
- konzervativní prostředí,
- vnímání tradičních genderových rolí ze strany rodiny,
- moc/vliv zapojených subjektů,
- mravní a/nebo společenská norma, která byla překročena,
- atd.

Potenciální spojitosti: náboženství a/nebo (připisované) politické názory nebo příslušnost k určitým společenským vrstvám.

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.9.2. Osoby vnímané jako „inklinující k západu“

Naposledy aktualizováno: duben 2022

Analýza rizik: Ne všechny osoby v rámci tohoto profilu patrně čelí takové úrovni rizika, aby bylo možné konstatovat odůvodněné obavy z pronásledování. Rizikovými okolnostmi mohou být:

- osvojené chování žadatele,
- oblast původu (např. postihující zejména venkovské oblasti, místní rozdíly v uplatňování norem Tálibánu),
- pohlaví (riziko je vyšší u žen),
- konzervativní prostředí,
- vnímání tradičních genderových rolí ze strany rodiny,

- věk (pro děti určitého věku může být obtížné se (opětovně) přizpůsobit sociálním omezením Afghánistánu),
- délka pobytu v západní zemi,
- viditelnost žadatele,
- atd.

Potenciální spojitosti: Je třeba vzít v úvahu individuální situaci žadatele. V některých případech mohou být důvodem pronásledování náboženství a/nebo (připisované) politické názory nebo příslušnost k určitým společenským vrstvám.

Viz také profily **2.12.3 Ženy ve veřejných funkcích** a **2.10 Osoby, u nichž se má za to, že se dopustily rouhání a/nebo apostáze**.

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.10 Osoby, u nichž se má za to, že se dopustily rouhání a/nebo apostáze

Naposledy aktualizováno: duben 2022

Analýza rizik: Obavu z pronásledování lze obecně pokládat za odůvodněnou.

Potenciální spojitosti: náboženství.

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.11.1 Příslušníci etnické skupiny Hazárů

Naposledy aktualizováno: duben 2022

Analýza rizik: Situaci Hazárů je třeba posoudit s ohledem na nedávné převzetí moci Tálibánem. Nebezpečí, že se na ně bude zaměřovat ISKP, by mělo být rovněž posouzeno s ohledem na operativní kapacitu této skupiny. Rizikové okolnosti by mohly být spojeny s dalšími profily, například **2.11.2 Šíité, včetně ismáílíjců, 2.1 Osoby spojené s bývalou afghánskou vládou, 2.6 Zdravotníci a humanitární pracovníci, včetně osob pracujících pro vnitrostátní a mezinárodní nevládní organizace** nebo **2.9**

Osoby, u nichž se má za to, že překročily morální a/nebo společenské normy.

Potenciální spojitosti: (připisované) náboženské vyznání (viz profil **2.11.2 Šíité, včetně ismáílíjců**), (připisované) politické názory (např. vazby na bývalou vládu, domnělá podpora Íránu) a/nebo rasa (etnický původ).

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.11.2 Šíité, včetně ismáílíjců

Naposledy aktualizováno: duben 2022

Analýza rizik: Situaci šíitů je třeba posoudit s ohledem na nedávné převzetí moci ze strany Tálibánu. Mělo by být rovněž přezkoumáno nebezpečí zaměření ISKP na tyto osoby. V současné době se má za to, že ne všechny osoby s tímto profilem patrně čelí dostatečné úrovni rizika, aby bylo možné konstatovat odůvodněné obavy z pronásledování. Rizikovými okolnostmi mohou být:

- oblast původu (oblasti, ve kterých má ISKP operativní kapacitu, představují vyšší riziko),
- účast na náboženských praktikách,
- atd.

Potenciální spojitosti: náboženství.

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.11.3 Hinduisté a sikhové

Naposledy aktualizováno: listopad 2021

Analýza rizik: Situaci hinduistů a sikhů je nutno posoudit s ohledem na nedávné převzetí moci Tálibánem, avšak informace o politikách, které má Tálibán v úmyslu provádět vůči těmto menšinám, jsou omezené. Mělo by být rovněž přezkoumáno nebezpečí zaměření ISKP na tyto osoby. V současné době se má za to, že ne všechny osoby s těmito profily patrně čelí dostatečné úrovni rizika, aby bylo možné konstatovat odůvodněné obavy z pronásledování. Individuální posouzení toho, zda existuje přiměřená míra pravděpodobnosti, že bude žadatel vystaven pronásledování, by mělo zohlednit rizikové okolnosti, zejména

oblast původu (např. oblasti, v nichž má ISKP operativní kapacitu) atd.

Potenciální spojitosti: náboženství.

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.12 Ženy

Různé formy násilí na ženách v Afghánistánu jsou často významně propojeny. Následující pododdíl je tedy nutno vykládat společně.

Pokud jde o přehled postavení žen po převzetí moci Tálibánem, viz rovněž pododdíl [Situace žen po převzetí moci ze strany Tálibánu](#) v on-line společné analýze.

2.12.1 Násilí na ženách a dívkách: přehled

Naposledy aktualizováno: prosinec 2020

*Doplnění drobných aktualizací: duben 2022

Analýza rizik: Individuální posouzení toho, zda existuje přiměřená míra pravděpodobnosti, že žadatelka bude vystavena pronásledování, by mělo zohlednit rizikové okolnosti, jako jsou:

- přesvědčení, že žena nebo dívka se dopustila činů, které jsou v rozporu s právem *šaría*,
- druh práce a pracovní prostředí (pro ženy pracující mimo domov),
- vnímání tradičních genderových rolí v rodině,
- špatná socioekonomická situace,
- rodinný stav (nebezpečí sexuálního násilí a násilí na základě pohlaví páchaného na ženách a dospívajících dívkách je vyšší u žen a dívek bez mužského ochránce, u žen, které jsou hlavou domácnosti, atd.),
- skutečnost, že se jedná o vnitřně vysídlenou osobu,
- atd.

Potenciální spojitosti: (připisované) politické názory a/nebo náboženství (např. je-li původcem pronásledování Tálibán) a/nebo příslušnost k určitým společenským vrstvám (viz příklady níže).

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.12.2 Škodlivé tradiční sňatkové praktiky

Naposledy aktualizováno: prosinec 2020

*Doplnění drobných aktualizací: duben 2022

Analýza rizik: Individuální posouzení toho, zda existuje přiměřená míra pravděpodobnosti, že žadatelka bude vystavena pronásledování, by mělo zohlednit rizikové okolnosti, jako jsou:

- nízký věk (zejména mladší 16 let),
- oblast původu (zejména se to týká venkovských oblastí),
- etnická příslušnost (např. Paštunka),
- vnímání tradičních genderových rolí v rodině,
- špatná socioekonomická situace rodiny,
- místní moc/vliv (potenciálního) manžela a jeho rodiny nebo sítě,
- atd.

Potenciální spojitosti: příslušnost k určité společenské vrstvě (např. ve vztahu k odmítnutí uzavřít nucený nebo dětský sňatek).

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.12.3 Ženy ve veřejných funkcích

Naposledy aktualizováno: duben 2022

Analýza rizik: Ženy ve veřejných funkcích mohou spadat **pod jiné profily**, například: **2.1 Osoby spojené s bývalou afghánskou vládou**, **2.5 Pedagogičtí pracovníci**, **2.6 Zdravotníci a humanitární pracovníci**, **včetně osob pracujících pro vnitrostátní a mezinárodní nevládní organizace**, **2.7 Novináři a pracovníci sdělovacích prostředků** nebo **2.8 Obránci lidských práv**. Rovněž je třeba za účelem posouzení opodstatněnosti obav z pronásledování vzít v úvahu analýzu rizik u těchto profilů.

U **jiných žen ve veřejných funkcích** by individuální posouzení toho, zda existuje přiměřená míra pravděpodobnosti, že žadatelka

bude vystavena pronásledování, mělo dále zohlednit rizikové okolnosti, jako jsou:

- vnímání žen jako osob, které nesplňují podmínky stanovené Tálibánem,
- veřejná viditelnost žadatelky (např. povaha práce),
- konzervativní prostředí,
- vnímání tradičních genderových rolí ze strany rodiny nebo sítě,
- atd.

Potenciální spojitosti: (připisované) politické názory a/nebo náboženství.

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.12.4. Ženy, u nichž se má za to, že překročily morální a/nebo společenské normy

Viz profil **2.9 Osoby, u nichž se má za to, že překročily morální a/nebo společenské normy.**

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.12.5 Svobodné ženy a ženy, které jsou hlavou domácnosti

Naposledy aktualizováno: prosinec 2020
*Doplnění drobných aktualizací: duben 2022

Analýza rizik: Skutečnost, že se jedná o svobodnou ženu nebo ženu, která je hlavou domácnosti, značně zvyšuje riziko, že tyto ženy budou vystaveny činům, které by vzhledem ke své závažnosti, opakování nebo v celkovém souhrnu mohly představovat pronásledování. Stejně tak se zvyšuje riziko, že budou vystaveny násilí.

Na základě negativního vnímání těchto osob a zvýšené hrozby, že budou vystaveny násilí, a na základě omezení, která ženám uložil Tálibán po převzetí moci, svobodné ženy a ženy, které jsou hlavou domácnosti, pravděpodobně mohou mít odůvodněné obavy z pronásledování.

Potenciální spojitosti: příslušnost k určitým společenským vrstvám (např. rozvedené ženy).

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.13 Děti

Oddíl týkající se dětí se zabývá určitými specifickými situacemi dětí, pokud jde o zvýšenou zranitelnost a rizika, jimž mohou být děti v Afghánistánu vystaveny.

2.13.1 Násilí na dětech: přehled

Naposledy aktualizováno: prosinec 2020

Analýza rizik: Ne všechny děti patrně čelí takové úrovni rizika, aby bylo možné konstatovat odůvodněné obavy z pronásledování.

Rizikovými okolnostmi mohou být:

- pohlaví (chlapci a dívky mohou čelit odlišným rizikům),
- věk a vzhled (např. bezvousí chlapci by mohli být cílem v rámci praktiky *bačabazi*),
- vnímání tradičních genderových rolí v rodině,
- špatná socioekonomická situace dítěte a rodiny,
- atd.

Potenciální spojitosti: Je třeba vzít v úvahu individuální situaci žadatele. Například v případě (bývalých) dětí *bačabazi* může být pronásledování vyvoláno příslušností k určité společenské vrstvě.

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.13.2 Sňatky dětí

Viz oddíl **2.12.2 Škodlivé tradiční sňatkové praktiky** v rámci profilu **2.12 Ženy**.

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.13.3 Nábor dětí

Naposledy aktualizováno: prosinec 2020

Analýza rizik: Ne všechny děti patrně čelí takové úrovni rizika, aby bylo možné konstatovat odůvodněné obavy z pronásledování v podobě náboru dětí. Rizikovými okolnostmi mohou být:

- špatná socioekonomická situace,
- oblast původu nebo bydliště,
- atd.

Potenciální spojitosti: Je třeba vzít v úvahu individuální situaci dítěte.

Viz také 2.4 Osoby, které se obávají nuceného náboru ozbrojenými skupinami a 2.13.1 Násilí na dětech: přehled.

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.13.4 Dětská práce a obchodování s dětmi

Naposledy aktualizováno: prosinec 2020

Analýza rizik: Ne všechny děti patrně čelí takové úrovni rizika, aby bylo možné konstatovat odůvodněné obavy z pronásledování v souvislosti s dětskou prací a obchodováním s dětmi. Rizikovými okolnostmi mohou být:

- věk,
- pohlaví,
- postavení v rodině,
- špatná socioekonomická situace dítěte nebo jeho rodiny,
- skutečnost, že se jedná o vnitřně vysídlenou osobu,

- drogová závislost,
- atd.

Potenciální spojitosti: Při rozhodování o tom, zda lze prokázat spojitost s důvodem pronásledování, je třeba vzít v úvahu individuální situaci dítěte.

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.13.5 Vzdělávání dětí a zejména dívek

Naposledy aktualizováno: duben 2022

Analýza rizik: Obecné nedostatky ve vzdělávacím systému a omezené možnosti vzdělávání nemohou být samy o sobě považovány za pronásledování, neboť nejsou výsledkem úmyslného jednání třetí strany. V případě úmyslného omezování přístupu ke vzdělání, zejména u dívek, by však pronásledování představovat mohly. Vývoj politik a praxe Tálibánu, pokud jde o vzdělávání dívek, by měly být v tomto ohledu pečlivě posouzeny na základě aktuálních informací o zemi původu.

Potenciální spojitosti: Je třeba vzít v úvahu individuální situaci dítěte. V závislosti na politikách prováděných Tálibánem mohou být relevantní náboženství nebo zastávání určitých politických názorů.

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.13.6 Děti bez podpůrné sociální sítě v Afghánistánu

Naposledy aktualizováno: prosinec 2020

Analýza rizik: Absence podpůrné sociální sítě sama o sobě nepředstavuje pronásledování. Značně však zvyšuje riziko, že tyto děti budou vystaveny činům, které by vzhledem ke své závažnosti, opakování nebo v celkovém souhrnu mohly představovat pronásledování. Viz například **2.13.4 Dětská práce a obchodování s dětmi**.

Potenciální spojitosti: Je třeba vzít v úvahu individuální situaci dítěte.

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.14 LGBTIQ osoby

Naposledy aktualizováno: duben 2022

Analýza rizik: Obavu z pronásledování lze obecně pokládat za odůvodněnou.

Potenciální spojitosti: příslušnost k určité společenské vrstvě.

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.15 Osoby se zdravotním postižením a osoby se závažnými zdravotními problémy

Naposledy aktualizováno: duben 2022

Analýza rizik: Ne všechny osoby v rámci tohoto profilu patrně čelí takové úrovni rizika, aby bylo možné konstatovat odůvodněné obavy z pronásledování. Rizikovými okolnostmi mohou být:

- povaha a viditelnost duševního nebo tělesného postižení,
- negativní vnímání rodinou,
- atd.

Potenciální spojitosti: příslušnost k určité společenské vrstvě v případě osob s viditelným duševním nebo tělesným postižením.

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.16.1 Osoby podílející se na krevní mstě

Naposledy aktualizováno: prosinec 2020

Analýza rizik pro muže přímo se podílející na krevní mstě: Obavu z pronásledování lze obecně pokládat za odůvodněnou.

Analýza rizik pro ženy, děti a muže, kteří se na krevní mstě

nepodílejí přímo: Ne všechny osoby čelí takové úrovni rizika, aby bylo možné konstatovat odůvodněné obavy z pronásledování.

Rizikovými okolnostmi mohou být:

- intenzita krevní msty,
- původ v oblastech, kde je právní stát slabý,
- atd.

Potenciální spojitosti: Při rozhodování o tom, zda lze prokázat spojitost s důvodem pronásledování, je třeba vzít v úvahu individuální situaci žadatele. Například rodinní příslušníci podílející se na krevní mstě mohou mít odůvodněné obavy z pronásledování z důvodu příslušnosti k určité společenské vrstvě.

* Pro tento profil by mohly být relevantní úvahy o [vyloučení](#).

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.16.2 Osoby zapojené do pozemkových sporů

Naposledy aktualizováno: duben 2022

Analýza rizik: Ne všechny osoby v rámci tohoto profilu patrně čelí takové úrovni rizika, aby bylo možné konstatovat odůvodněné obavy z pronásledování. Rizikovými okolnostmi mohou být:

- násilná povaha sporu,
- moc/vliv subjektů zapojených do pozemkového sporu,
- oblast původu,
- atd.

Potenciální spojitosti: Obecně platí, že neexistuje spojitost s některým z důvodů uvedených v úmluvě. Tím nejsou dotčeny jednotlivé případy, kdy by spojitost mohla být konstatována na základě dalších okolností (např. etnická příslušnost v souvislosti s tím, že se Tálibán vymezil proti určitým etnickým skupinám, které by mohly být stranami sporu, pozemkový spor vedoucí ke krevní mstě atd.).

* Pro tento profil by mohly být relevantní úvahy o [vyloučení](#).

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.17 Osoby obviněné z běžných trestných činů

Naposledy aktualizováno: duben 2022

Analýza rizik: Ne všechny osoby v rámci tohoto profilu patrně čelí takové úrovni rizika, aby bylo možné konstatovat odůvodněné obavy z pronásledování. Rizikovými okolnostmi mohou být:

- povaha trestného činu, za který může být žadatel stíhán,
- předpokládaný trest,
- atd.

Potenciální spojitosti: V případě osob obviněných z běžných trestných činů by obecně neměla existovat žádná spojitost s některým z důvodů uvedených v úmluvě. Je-li však v souvislosti s předpokládaným trestem podle práva šaría prokázána odůvodněná obava z pronásledování, může k pronásledování dojít z náboženských důvodů. V jednotlivých případech může být trestní stíhání (rovněž) motivováno jiným důvodem uvedeným v úmluvě nebo zahájeno či vedeno na základě diskriminace související s jiným důvodem uvedeným v úmluvě.

* Pro tento profil by mohly být relevantní úvahy o [vyloučení](#).

Další informace naleznete ve společné analýze.

2.18 Osoby, které se narodily v Íránu nebo Pákistánu a/nebo v těchto zemích po dlouhou dobu žily

Poslední aktualizace: prosinec 2020

Analýza rizik: Obecně zacházení s osobami s tímto profilem patrně nepředstavuje pronásledování. Ve výjimečných případech by nahromadění opatření mohlo představovat pronásledování.

Potenciální spojitosti: Obecně platí, že neexistuje spojitost s některým z důvodů uvedených v úmluvě. Tím nejsou dotčeny jednotlivé případy, kdy by mohla být zjištěna spojitost na základě dalších okolností.

Další informace naleznete ve společné
analýze.

Doplňková ochrana

Čl. 15 písm. a) kvalifikační směrnice

Uložení nebo vykonání trestu smrti

Naposledy aktualizováno: duben 2022

Islámské právo stanoví trest smrti.

Dříve platný trestní zákoník údajně výrazně omezoval počet trestných činů, za něž bylo možné uložit trest smrti, a trest smrti byl v praxi prováděn jen zřídka.

Před převzetím moci ukládal Tálibán v oblastech, nad nimiž měl kontrolu, prostřednictvím paralelního soudního systému tresty na základě striktního výkladu práva *šaría*. To zahrnovalo případy poprav, včetně veřejných poprav ukamenováním a zastřelením.

Má se za to, že soudní systém zavedený po převzetí moci Tálibánem je pokračováním stínových soudů zavedených během jejich povstalecké činnosti. Právo *šaría* je základem pro rozsudky a úkony soudců a policistů v Afghánistánu za vlády Tálibánu. V rámci práva *šaría* se tresty smrti a tělesné tresty považují podle představitelů Tálibánu za relevantní tresty za některé trestné činy. Od začátku prosince 2021 nebyly žádné zprávy o tom, že by soud vynesl trest smrti. Hlášeny byly rovněž hromadné popravy údajných přívrženců ISKP provedené Tálibánem.

V případech, kdy neexistuje spojitost s některým z důvodů uvedených v úmluvě (například v některých případech zmíněných v profilu [2.17 Osoby obviněné z běžných trestných činů](#)), by měla být posouzena potřeba doplňkové ochrany podle [čl. 15 písm. a\) kvalifikační směrnice](#). Existuje-li přiměřená míra pravděpodobnosti uložení nebo výkonu trestu smrti, poskytne se doplňková ochrana podle [čl. 15 písm. a\) kvalifikační směrnice](#), ledaže má být žadatel vyloučen v souladu s [článkem 17 kvalifikační směrnice](#).

Vezměte prosím na vědomí, že by mohly být relevantní úvahy o [vyloučení](#).

Další informace naleznete ve společné analýze.

Čl. 15 písm. b) kvalifikační směrnice

Mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trest

Naposledy aktualizováno: duben 2022

V případě žadatelů, pro které může být mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trest reálným nebezpečím, často existuje spojitost s důvodem pronásledování podle definice uprchlíka, a takové osoby by tedy měly nárok na postavení uprchlíka. Pokud však jde o případy, kdy neexistuje spojitost s některým z důvodů uvedených v úmluvě a žadatel by neměl nárok na postavení uprchlíka, je zapotřebí přezkoumat potřebu doplňkové ochrany podle [čl. 15 písm. b\) kvalifikační směrnice](#).

Při posuzování potřeby ochrany podle [čl. 15 písm. b\) kvalifikační směrnice](#) by mělo být zohledněno toto:

- **Nedostupnost zdravotní péče a socioekonomické podmínky:** Je třeba uvést, že vážná újma musí mít podobu jednání konkrétního původce ([článek 6 kvalifikační směrnice](#)). Má se za to, že obecná nedostupnost zdravotní péče, vzdělání nebo jiných socioekonomických prvků (např. situace vnitřně vysídlených osob, obtíže při hledání možností obživy, bydlení) nespadá do oblasti nelidského či ponižujícího zacházení podle [čl. 15 písm. b\) kvalifikační směrnice](#), ledaže by došlo k úmyslnému jednání konkrétního původce, jako je úmyslné zbavení žadatele odpovídající zdravotní péče.
- **Svévolné zatýkání, neoprávněné omezování osobní svobody a podmínky ve věznicích:** Zvláštní pozornost by měla být věnována fenoménu svévolného zatýkání a neoprávněného omezování osobní svobody, jakož i podmínkám ve věznicích. V Afghánistánu jsou velmi rozšířena svévolná zatýkání a nelegální zajišťovací zařízení provozovaná různými subjekty (spojenými s bývalou vládou, milicemi, tvrdými vůdci nebo povstaleckými skupinami). Obecně platí, že v těchto zajišťovacích zařízeních nebyla dodržována lidská práva a osoby, které čelí skutečnému nebezpečí, že budou protiprávně zajištěny, mohou potřebovat ochranu. Brzy po převzetí moci Tálibán oznámil propuštění „všech politických vězňů“ v celém Afghánistánu a propustil tisíce vězňů. Dne 31. října 2021 jeden úředník Tálibánu uvedl, že v Afghánistánu je přibližně 4 000 vězňů. Současní vězni byli zadrženi na základě obvinění z trestné činnosti, včetně vražd a zabití. Rovněž bylo oznámeno, že Tálibán vězní osoby na základě pouhého „podezření z páchání protiprávní činnosti“. Objevily se zprávy o tom, že bojovníci Tálibánu zatýkají lidi a používají násilí a mučení ve vazbě. Další případy mučení ze strany Tálibánu, o nichž máme zprávy, se týkají novinářů, zdravotnických pracovníků a civilistů během týdnů bojů v Pandžšíru. Tálibán byl rovněž obviněn z porušování lidských práv údajných přívrženců ISKP, včetně nezákonného zadržování a mučení v Nangarháru a v dalších oblastech. Dále lze mít za to, že v případech, kdy je stíhání nebo trest hrubě nespravedlivý nebo nepřiměřený nebo kdy je osoba podrobena vězeňským podmínkám, které nejsou slučitelné s úctou k lidské důstojnosti, může nastat situace vážné újmy podle [čl. 15 písm. b\) kvalifikační směrnice](#). Je třeba rovněž zdůraznit, že v oficiálních i neoficiálních zajišťovacích zařízeních často docházelo k mučení.

- **Tělesné tresty:** V rámci práva *šaría* jsou stanoveny tělesné tresty za různé trestné činy, například ukamenování za cizoložství, veřejné bičování za konzumaci alkoholu a amputace rukou za některé druhy krádeží. Po převzetí moci učinil Tálibán jasné prohlášení týkající se požadovaného dodržování práva *šaría*. Tělesné tresty včetně poprav jsou údajně považovány za nezbytné součásti islámského práva. Bylo vydáno doporučení, aby se soudci Tálibánu vyhýbali přísným trestům, a nepřišli tak o podporu obyvatelstva. Objevily se však zprávy o bojovnících Tálibánu, kteří vykonávají tresty na civilistech, mimo jiné bičování údajných zlodějů. Neexistuje-li spojitost s důvodem pronásledování podle definice uprchlíka, může nebezpečí, že daná osoba bude podrobena tělesným trestům, které jsou uvedeny výše, splňovat podmínky [čl. 15 písm. b\) kvalifikační směrnice](#).
- **Násilné trestné činy:** V celé zemi byly hlášeny běžné trestné činy a organizovaná trestná činnost, přičemž v posledních letech došlo k nárůstu, zejména ve velkých městech, jako je Kábul, Džalálábád, Herát a Mazár-e Šeríf. Hlášené trestné činy zahrnovaly únosy dospělých a dětí, loupeže a vloupání, vraždy a vydírání. Zločinecké skupiny se zaměřovaly na podnikatele, místní úředníky a obyčejné lidi a bylo zjištěno, že hlavními cíli jsou cizinci a bohatí Afghánci. Po převzetí moci Tálibánem jsou k dispozici pouze omezené informace o trestné činnosti. Neexistuje-li spojitost s důvodem pronásledování podle definice uprchlíka, může nebezpečí takových trestných činů, které jsou uvedeny výše, splňovat podmínky [čl. 15 písm. b\) kvalifikační směrnice](#).

Dalšími případy, u nichž může existovat skutečné nebezpečí vážné újmy podle [čl. 15 písm. b\) kvalifikační směrnice](#), jsou mimo jiné některé situace uvedené v profilech [2.13 Děti](#), [2.16.2 Pozemkové spory](#) atd.

Vezměte prosím na vědomí, že by mohly být relevantní úvahy o [vyloučení](#).

Další informace naleznete ve společné analýze.

Čl. 15 písm. c) kvalifikační směrnice

Vážné a individuální ohrožení života nebo nedotknutelnosti civilisty v důsledku svévolného násilí během mezinárodního nebo vnitrostátního ozbrojeného konfliktu

Naposledy aktualizováno: duben 2022

Nezbytné prvky pro podání žádosti podle [čl. 15 písm. c\) kvalifikační směrnice](#) jsou:

Obrázek 2. Čl. 15 písm. c) kvalifikační směrnice: prvky pro posouzení.

Pro podání žádosti podle [čl. 15 písm. c\) kvalifikační směrnice](#) by výše uvedené předpoklady měly být splněny kumulativně.

Další informace naleznete ve společné analýze.

Níže jsou shrnuty příslušné závěry ohledně situace v Afghánistánu:

a. Ozbrojený konflikt: V letních měsících roku 2021 ofenzíva Tálibánu rychle pokročila a Tálibán převzal moc nad téměř celou zemí. Příslušníci Afghánských národních bezpečnostních sil (ANSF) se v mnoha případech stáhli ze svých pozic, aniž by došlo ke střetu. Tálibán ve svých prohlášeních po převzetí moci v Kábulu v srpnu 2021 prohlásil válku za ukončenou. V některých oblastech se však zorganizovaly ozbrojené skupiny odporu a došlo k ozbrojeným střetům. ISKP je v zemi i nadále aktivní.

Další informace naleznete ve společné analýze.

b. Civilista: [Čl. 15 písm. c\) kvalifikační směrnice](#) se vztahuje na osobu, která není členem žádné ze stran konfliktu a neúčastní se nepřátelských akcí, případně včetně bývalých bojovníků, kteří se skutečně a trvale vzdali ozbrojené činnosti. Žádosti osob s níže uvedenými profily by měly být pečlivě posouzeny. Na základě individuálního posouzení může být zjištěno, že tyto žadatelé nemohou být považováni za civilisty podle [čl. 15 písm. c\) kvalifikační směrnice](#). Například:

- **Tálibán**

- **Ozbrojené skupiny, které se postavily Tálibánu:** nadále existovalo několik polovojských skupin nebo byly takovéto skupiny vytvořeny v posledních dnech ofenzívy Tálibánu či poté, co Tálibán převzal moc.
- **Další ozbrojené skupiny:** mezi další ozbrojené skupiny působící v Afghánistánu patří například ISKP, Islámské hnutí Uzbekistánu, Hakkáního síť, al-Káida, Džundalláh.

Je třeba uvést, že aktivní účast na nepřátelských akcích není omezena na veřejné nošení zbraní, nýbrž může zahrnovat i významnou logistickou a/nebo administrativní podporu bojovníků.

Je třeba zdůraznit, že posouzení potřeb ochrany je výhledové. Hlavní otázkou proto zůstává, zda po navrácení bude žadatel civilistou, či nikoli. Skutečnost, že se určitá osoba v minulosti účastnila nepřátelských akcí, nutně neznamená, že se na ni [čl. 15 písm. c\) kvalifikační směrnice](#) nevztahuje.

Další informace naleznete ve společné analýze.

- c. **Svévolné násilí:** Po převzetí moci ze strany Tálibánu výrazně poklesla míra svévolného násilí a civilních obětí. Od srpna 2021 se rovněž snížilo vysídlení způsobené konfliktem. Po stažení mezinárodních jednotek přestala jedna z hlavních stran předchozího konfliktu (bývalá afghánská vláda) existovat, ačkoliv konflikt mezi Tálibánem a ISKP pokračuje. Násilí, k němuž v zemi dochází, je údajně cílené, avšak v průběhu těchto incidentů byly hlášeny i civilní oběti. Bezpečnostní incidenty se rovněž odehrávaly zejména v některých oblastech země. V době sestavování tohoto dokumentu je tedy **míra svévolného násilí** považována za výrazně nižší než dříve (převzetí moci Tálibánem). Budoucí riziko svévolného násilí v kterékoli části země by však mělo být vždy založeno na nejaktuálnějších informacích týkajících se dynamiky v dané oblasti i v celé zemi. Měla by být rovněž zohledněna omezení, pokud jde o spolehlivé informace z dané země.

Aby bylo s ohledem na vyvíjející se bezpečnostní situaci v Afghánistánu možné provést výhledové posouzení **úrovně rizika vyplývajícího ze svévolného násilí** během ozbrojeného konfliktu, mohly by být na základě relevantních a aktuálních informací o zemi původu zohledněny tyto aspekty:

- **strany konfliktu:** včetně vznikající a/nebo operativní kapacity jednotlivých stran, možného zapojení jiných států do konfliktu, doby trvání a relativní stability kontroly konkrétní strany konfliktu nad daným územím atd.,

- **incidenty a civilní oběti:** používané metody a taktiky, četnost incidentů a jejich dopad z hlediska civilních obětí,
- **zeměpisný rozsah:** některé násilí související s konfliktem může být omezeno na určitý region na základě zapojených stran, například ve vztahu k místním ozbrojeným skupinám, které vzdorují Tálibánu,
- **nucené vysídlení:** nucené vysídlení v souvislosti s konfliktem může být důležitým ukazatelem míry násilí, k němuž dochází, a/nebo vnímání rizika civilním obyvatelstvem.

Další informace naleznete ve společné analýze.

d. Vážné a individuální ohrožení:

V rámci „klouzavé stupnice“ by měl být každý případ posuzován individuálně s přihlédnutím k povaze a intenzitě násilí v dané oblasti v kombinaci s osobní situací daného žadatele. Určité prvky osobní situace by mohly přispět ke zvýšenému nebezpečí svévolného násilí, včetně jeho přímých a nepřímých důsledků. Ačkoli není možné poskytnout vyčerpávající pokyny ohledně toho, o jakou relevantní osobní situaci by se mohlo jednat a jak by se měla posuzovat, jako možné příklady situace, která by mohla mít dopad na schopnost určité osoby posoudit rizika spojená se svévolným násilím v situaci ozbrojeného konfliktu a/nebo jim zabránit, lze zdůraznit:

- věk,
- pohlaví,
- zdravotní stav a zdravotní postižení, včetně duševního zdraví,
- ekonomická situace,
- znalost oblasti,
- zaměstnání žadatele,
- atd.

Další informace naleznete ve společné analýze.

- e. **Ohrožení života nebo nedotknutelnosti osoby:** Nebezpečí újmy podle [čl. 15 písm. c\) kvalifikační směrnice](#) je formulováno jako „ohrožení života nebo nedotknutelnosti civilisty“, a nikoli jako konkrétní násilný čin (hrozba konkrétního násilného činu). Mezi běžně uváděné druhy újmy na životě nebo nedotknutelnosti civilistů nebo jiných osob v Afghánistánu patří zabití, zranění, únosy, zdravotní postižení způsobené náslapnými minami atd.

Další informace naleznete ve společné analýze.

f. Spojitost: Požadavek na spojitost („v důsledku“) odkazuje na příčinnou souvislost mezi svévolným násilím a újmou (vážným ohrožením života nebo nedotknutelnosti civilisty) a zahrnuje:

- újmu, která je přímo způsobena svévolným násilím nebo jednáním ze strany účastníků konfliktu, a
- újmu, která je nepřímo způsobena svévolným násilím v situaci ozbrojeného konfliktu. Nepřímé účinky se posuzují pouze do určité míry a za předpokladu, že existuje prokazatelná souvislost se svévolným násilím, například: rozšířenost násilných trestných činů v důsledku stavu bezpráví, zničení nezbytných prostředků obživy, zničení infrastruktury, odepření humanitární pomoci nebo omezený přístup k ní, omezený přístup ke zdravotnickým zařízením. Ozbrojené střety a/nebo zablokování silnic mohou rovněž vést k problémům s dodávkami potravin, jež způsobují hladomor, nebo k omezenému či nulovému přístupu ke zdravotnickým zařízením v určitých regionech Afghánistánu.

Další informace naleznete ve společné analýze.

Poskytovatelé ochrany

Naposledy aktualizováno: duben 2022

Článek 7 kvalifikační směrnice stanoví, že ochranu mohou poskytovat pouze:

a. stát;

b. strany nebo organizace ovládající stát
nebo podstatnou část území státu;

pokud jsou **ochotny a schopny** zajistit ochranu, která musí být:

účinná a nesmí být pouze **dočasná**.

Má se zpravidla za to, že ochrana je zajištěna, jestliže uvedené subjekty učiní přiměřené kroky k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy, mimo jiné **zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání** jednání představujících pronásledování nebo způsobení vážné újmy,

a jestliže žadatel má k **této ochraně přístup**.

Během povstání Tálibán vytvořil stínovou afghánskou vládu, jeho komise a řídicí orgány zkopírovaly správní orgány a povinnosti typické vlády. Mělo se za to, že tvorba politik a jejich uplatňování jsou ovlivněné osobnostmi, preferencemi a vztahy místních čelných představitelů Tálibánu. Na územích, která jsou pod jeho kontrolou, Tálibán provozoval paralelní soudní systém založený na striktním výkladu práva šaría, což vedlo k popravám nařizovaným stínovými soudy a trestům považovaným Podpůrnou misí OSN v Afghánistánu za kruté, nelidské a ponižující.

Po převzetí hlavního města Kábulu oznámil Tálibán znovuoobnovení Islámského emirátu Afghánistán, který v Afghánistánu existoval v letech 1996 až 2001. V říjnu 2021 údajně kontrolovali celé území Afghánistánu a poskytovali služby lidem.

Tálibán podrobně neoznámil, jak hodlá Afghánistán řídit ani jaký druh politického systému hodlá přijmout nebo na jakém ústavním základě bude fungovat vláda. Obecně označili právo šaría za právní, ale i politický systém, který je třeba zavést, a zdůraznili význam islámu pro správu a řízení ze strany tohoto hnutí. Většina osob jmenovaných do prozatímní vlády tak pocházela z náboženské sféry.

Byli jmenováni do ústředních ministerstev a v rámci provinční správy, včetně Ministerstva pro podporu ctnosti a předcházení neřestí. Za vlády Tálibánu v minulosti bylo jednou z hlavních funkcí tohoto orgánu prosazovat tálibánský výklad práva šaría a existují zprávy o tom, že nové ministerstvo již vydalo pokyny k tématům souvisejícím s „islámskými hodnotami“.

Talibán rovněž začal budovat bezpečnostní instituce. Zdroje informovaly o nedostatečné kontrole vedení Talibánu nad jeho bojovníky a pozorovaly bojovníky Talibánu, kteří jednali z vlastní iniciativy a vykonávali násilí na civilním obyvatelstvu a na novinářích a také prováděli domovní prohlídky a odvetná opatření navzdory všeobecné amnestii, která byla vydána pro všechny, kteří sloužili v rámci předchozí vlády.

Vzhledem k tomu, že Talibán po léta spravoval stínové soudy řídicí se právem šaría, očekává se, že v budoucnu zavedený soudní systém bude pokračováním zavedených stínových soudů. Dne 7. září 2021 byl ministrem spravedlnosti jmenován vedoucí bývalého stínového soudního systému, včetně jeho nejvyššího soudu, Abdul Hakím Išhákaí. V polovině října 2021 byl údajně zřízen nový nejvyšší soud.

Podle prohlášení úředníků Talibánu se fyzické tresty včetně poprav považují za nezbytné součástí islámského práva a některé tresty používané během posledního období vlády Talibánu budou obnoveny. Bylo rovněž uvedeno, že soudy budou vynášet tresty smrti, ale ty nemusí být vykonávány veřejně. Podle názoru odborníků však veřejný výkon trestů nemusí být nezbytný pro všechny druhy trestných činů, ale trest za určité trestné činy musí být vykonán veřejně. V polovině října Talibán oznámil, že tresty se nebudou vykonávat veřejně, ledaže tak rozhodne a nařídí nejvyšší soud.

Z důvodu neexistence spravedlivého řízení a povahy trestů patrně nelze soudní systém provozovaný Talibánem považovat za legitimní formu ochrany. Navíc s ohledem na jeho historii porušování lidských práv lze na základě informací dostupných v době vypracování tohoto dokumentu dospět k závěru, že Talibán nelze považovat za poskytovatele ochrany, který je schopen poskytovat účinnou, trvalou a dostupnou ochranu.

V současné době nebylo konstatováno, že by nad významnou částí území měl kontrolu jiný subjekt, který by byl schopen poskytnout ochranu ve smyslu článku 7 kvalifikační směrnice.

Další informace naleznete ve společné analýze.

Nelze-li v domovské oblasti žadatele určit žádného poskytovatele ochrany splňujícího požadavky [článku 7 kvalifikační směrnice](#), může posouzení pokračovat přezkoumáním dostupnosti alternativy vnitřního přesídlení.

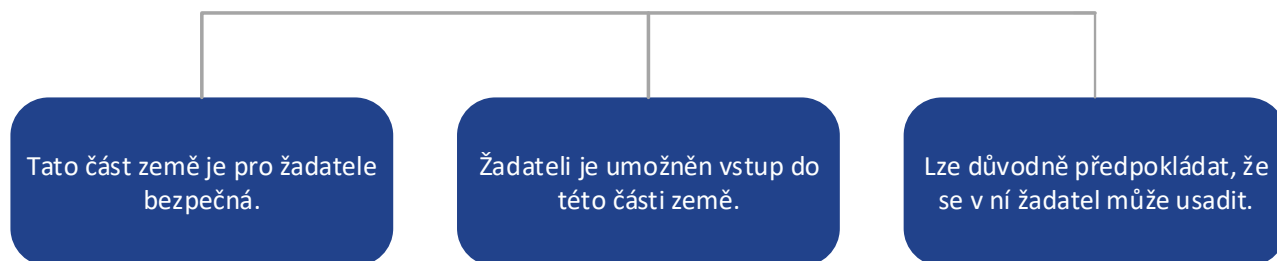

Alternativa vnitřního přesídlení

Naposledy aktualizováno: duben 2022

Požadované předpoklady pro podání žádosti podle [článku 8 kvalifikační směrnice](#) jsou:

Obrázek 3. Alternativa vnitřního přesídlení: prvky posouzení.

V případě profilů, u nichž existuje odůvodněná obava z pronásledování nebo reálné nebezpečí vážné újmy ze strany Tálibánu, kritérium **bezpečnosti** patrně nebude splněno s přihlédnutím k tomu, jakou má tato skupina územní kontrolu.

V případě osob, které mají odůvodněnou obavu z pronásledování nebo kterým hrozí reálné nebezpečí vážné újmy v souvislosti s tím, že se na ně zaměřují jiní původci pronásledování, by nejistota současné situace a nedostatek ochrany, která by splňovala požadavky článku 7 kvalifikační směrnice, vedly k tomu, že by alternativa vnitřního přesídlení nebyla bezpečná. Ve výjimečných případech nemusí mít osoba po přesídlení do určité části země odůvodněnou obavu nebo čelit reálnému nebezpečí vážné újmy, a to v závislosti na oblasti, kam sahá moc tohoto subjektu. Při posuzování, zda by byl požadavek na bezpečnost opodstatněný, by měla být zohledněna nejistota současné situace.

V současné době nejsou známa žádná omezení **cestování a přijímání** mužů v rámci Afghánistánu. Schopnost žen cestovat do Afghánistánu byla již omezena sociálními a formálními omezeními a jejich svoboda pohybu byla často omezena požadavkem souhlasu mužů nebo mužským doprovodem. Po převzetí moci ohlásil Tálibán další omezení cestování žen, která mohou ovlivnit schopnost žen bezpečně a legálně cestovat po Afghánistánu. Konkrétně pak Ministerstvo pro podporu ctnosti a předcházení neřestí údajně vydalo pokyny, v nichž se uvádí, že ženám by neměla být nabízena přeprava na vzdálenost delší než 45 mil (72 km), pokud nejsou doprovázeny blízkým příbuzným mužského pohlaví, a vyzvala řidiče, aby nenabízeli jízdu ženám, které nenosí hidžáb.

Ve výjimečných případech, kdy by mohla být splněna bezpečnostní kritéria i kritéria pro cestování a přijetí v rámci alternativy vnitřního přesídlení, by měla být zvláštní pozornost věnována také současné humanitární situaci v Afghánistánu. Tato situace patrně ovlivní kritérium **přiměřenosti** v rámci posouzení podle [článku 8 kvalifikační směrnice](#) a povede k tomu, že alternativa vnitřního přesídlení patrně nebude obecně přiměřená.

Proto se v době vypracování tohoto dokumentu má za to, že alternativa vnitřního přesídlení se patrně obecně nebude vztahovat na žádnou část Afghánistánu.

Další informace naleznete ve společné analýze.

Vyloučení

Naposledy aktualizováno: listopad 2021

Vzhledem k závažným důsledkům, které může mít vyloučení pro jednotlivce, by důvody pro vyloučení měly být vykládány restriktivně a uplatňovány obezřetně.

Příklady v této kapitole nejsou vyčerpávající ani definitivní. Každý případ je zapotřebí přezkoumat individuálně.

Použití ustanovení o vyloučení je povinné, pokud existují závažné důvody se domnívat, že žadatel spáchal některý z relevantních činů.

Vyloučení je zapotřebí uplatnit v těchto případech:

Důvody pro vyloučení

Postavení uprchlíka

- zločin proti míru, válečný zločin nebo zločin proti lidskosti
- vážný nepolitický zločin mimo zemi azylu dříve, než byl uznán uprchlíkem
- činy, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN

Doplňková ochrana

- zločin proti míru, válečný zločin nebo zločin proti lidskosti
- vážný zločin
- činy, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN
- čin představující nebezpečí pro společnost nebo pro bezpečnost členského státu, ve kterém se žadatel nachází
- jiné zločiny (za určitých okolností)

Je třeba zdůraznit, že rozhodující orgán nese důkazní břemeno při zjišťování prvků příslušných důvodů pro vyloučení a individuální odpovědnosti žadatele, zatímco povinností žadatele je spolupracovat při prokazování všech skutečností a okolností týkajících se jeho žádosti.

Další informace naleznete ve společné analýze.

V souvislosti s Afghánistánem mohou četné okolnosti a různé profily vyžadovat zvážení možné použitelnosti důvodů pro vyloučení. Kvalifikační směrnice nestanoví lhůtu pro uplatnění

důvodů pro vyloučení. Žadatelé mohou být vyloučeni v souvislosti s událostmi, k nimž došlo v současném konfliktu i v konfliktech minulých (např. „Saurová“ revoluce a khalqistický režim (1978–1979), sovětská válka v Afghánistánu (1979–1989), konflikt mezi afghánskou vládou a mudžáhidskými silami (1989–1992) a afghánská občanská válka (1992–1996), režim Tálíbanu (1996–2001)). Afghánští státní příslušníci byli rovněž zapojeni do konfliktů mimo Afghánistán, které mohou mít z hlediska vyloučení význam.

Z informací o zemi původu vyplývá, že činů, které se vylučují, se dopouští mnoho osob, a to jak v kontextu ozbrojených konfliktů, tak v kontextu obecné trestné činnosti a porušování lidských práv.

Další informace naleznete ve společné analýze.

Následující pododdíly uvádějí pokyny k možné použitelnosti důvodů pro vyloučení v kontextu Afghánistánu.

Zločin proti míru, válečný zločin, zločin proti lidskosti

Naposledy aktualizováno: listopad 2021

Lze říci, že kategorie „zločinu proti míru“ není v případech žadatelů z Afghánistánu příliš významnou.

Podle informací o zemi původu mohou být povstalecké skupiny, (bývalé) Afghánské národní bezpečnostní síly ANSF a provládní milice, jakož i civilisté v Afghánistánu zapojeni do činů, které by mohly být považovány za válečné zločiny nebo zločiny proti lidskosti. Hlášené případy porušování mezinárodního humanitárního práva všemi stranami současného i minulých konfliktů v Afghánistánu by mohly představovat válečné zločiny (⁷).

Pokud jde o označení příslušných činů za válečné zločiny, lze ozbrojené konflikty (⁸), k nimž v Afghánistánu dochází, charakterizovat takto:

- ozbrojený konflikt mezi vládou Lidově demokratickou stranou Afghánistánu (PDPA) a ozbrojenými oponenty od léta 1979 do sovětské invaze dne 24. prosince 1979: vnitrostátní,
- sovětská válka v Afghánistánu od prosince 1979 do února 1989: mezinárodní,
- ozbrojený konflikt mezi „mudžáhidskými“ silami a vládou (1989-1996): vnitrostátní,
- ozbrojený konflikt mezi Tálibánem a Jednotnou frontou (1996–2001): vnitrostátní,
- ozbrojený konflikt koalice vedené USA proti režimu Tálibánu v období od října 2001 do června 2002: mezinárodní,
- povstání vedené Tálibánem proti (někdejší) afghánské vládě (od roku 2002), jakož i konflikt mezi různými protivládními skupinami (2015–dodnes): vnitrostátní.

Amnestie podle afghánského zákona o národní stabilitě a usmíření a ustanovení o amnestii obsažená v dohodě s Hezbe Islámí / Gulbuddínem Hekmatjárem ze září 2016 by pravděpodobně nebránila vyloučení žadatele v případech, kdy je prokázána individuální odpovědnost za příslušné činy, neboť by nebyly splněny nezbytné požadavky, tj. aby amnestie byla výrazem demokratické vůle občanů Afghánistánu a aby dotčená osoba byla vedena k odpovědnosti jinak.

⁷ Viz také <https://www.icc-cpi.int/afghanistan>.

⁸ Upozorňujeme, že posouzení podle čl. 12 odst. 2 písm. a) kvalifikační směrnice a čl. 17 odst. 1 písm. a) kvalifikační směrnice odkazuje na příslušné mezinárodní nástroje obsahující definice pojmů. Posouzení toho, zda k ozbrojenému konfliktu dochází, či nikoli, i posouzení jeho povahy je proto založeno na mezinárodním humanitárním právu a může se lišit od posouzení podle čl. 15 písm. c) kvalifikační směrnice, jak je stanoveno v rozsudku SDEU ve věci *Diakité*.

Vážný (nepolitický) zločin

Naposledy aktualizováno: listopad 2021

S ohledem na situaci v Afghánistánu je kvůli rozšířené kriminalitě a zhroucení právního řádu důvod „vážného (nepolitického) zločinu“ obzvláště relevantní. Kromě vražd souvisejících s rodinnými a jinými soukromými spory mohou některé obzvláště relevantní příklady vážných zločinů zahrnovat obchod s drogami, obchod se zbraněmi, obchodování s lidmi, korupci, zpronevěru a další hospodářskou trestnou činnost, vymáhání nezákonných daní a poplatků, nezákonnou těžbu, obchod s nerostnými surovinami, drahými kameny, archeologickým artefakty atd. nebo jejich pašování.

Násilí na ženách a dětech (například v souvislosti s praktikou *bačabazi*, sňatky dětí, vraždami ze cti, sexuálním násilím nebo některými formami domácího násilí atd.), které je v Afghánistánu rozšířené, by rovněž potenciálně mohlo představovat vážný (nepolitický) zločin.

Některé vážné (nepolitické) zločiny by mohly být spojeny s ozbrojeným konfliktem (např. jsou-li spáchány za účelem financování činností ozbrojených skupin) nebo by mohly představovat zcela nelidské činy spáchané jako součást systematického nebo rozsáhlého útoku proti civilnímu obyvatelstvu; v takovém případě by měly být místo toho přezkoumány podle [čl. 12 odst. 2 písm. a\) / čl. 17 odst. 1 písm. a\) kvalifikační směrnice](#).

Pokud jde o vyloučení z postavení uprchlíka, mohl by trestný čin spadat pod tento důvod, pokud by byl spáchán v Afghánistánu nebo jakékoli třetí zemi (například během pobytu žadatele v Pákistánu nebo Íránu nebo v tranzitních zemích atd.). Pokud jde o doplňkovou ochranu, vážné zločiny spáchané afghánskými žadateli v hostitelské zemi by rovněž vedly k vyloučení.

Činy, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN

Naposledy aktualizováno: listopad 2021

S ohledem na situaci v Afghánistánu by k dalším relevantním úvahám mohlo kromě vyhodnocení podle [čl. 12 odst. 2 písm. a\) / čl. 17 odst. 1 písm. c\) kvalifikační směrnice](#) vedle [čl. 12 odst. 2 písm. a\) / čl. 17 odst. 1 písm. a\) nebo čl. 12 odst. 2 písm. b\) / čl. 17 odst. 1 písm. b\) kvalifikační směrnice](#) vést (bývalé) členství v ozbrojených skupinách, jako jsou ISKP, Tálibán nebo Hezbe Islámí.

Vyloučení by mělo být uplatněno na základě individuálního posouzení konkrétních skutečností v kontextu činnosti žadatele v rámci dané organizace. Postavení žadatele v rámci organizace by představovalo relevantní hledisko a vysoké postavení by mohlo odůvodnit (vyvratitelnou) domněnku individuální odpovědnosti. Před přijetím rozhodnutí o vyloučení je nicméně třeba přezkoumat všechny relevantní okolnosti.

Pokud dostupné informace naznačují možnou účast na zločinech proti míru, válečných zločinech nebo zločinech proti lidskosti, je třeba posouzení provést s ohledem na důvody pro vyloučení podle [čl. 12 odst. 2 písm. a\) / čl. 17 odst. 1 písm. a\) kvalifikační směrnice](#).

Nebezpečí pro společnost nebo bezpečnost členského státu

Naposledy aktualizováno: listopad 2021

Při posuzování žádosti o mezinárodní ochranu se důvod pro vyloučení podle [čl. 17 odst. 1 písm. d\) kvalifikační směrnice](#) vztahuje pouze na osoby, které mají jinak nárok na doplňkovou ochranu.

Na rozdíl od jiných důvodů pro vyloučení je použití tohoto ustanovení založeno na výhledovém posouzení rizik. Posouzení nicméně zohledňuje minulou a/nebo současnou činnost žadatele, například spojení s určitými skupinami považovanými za nebezpečí pro bezpečnost členských států nebo trestnou činnost žadatele.

Další informace naleznete ve společné analýze.

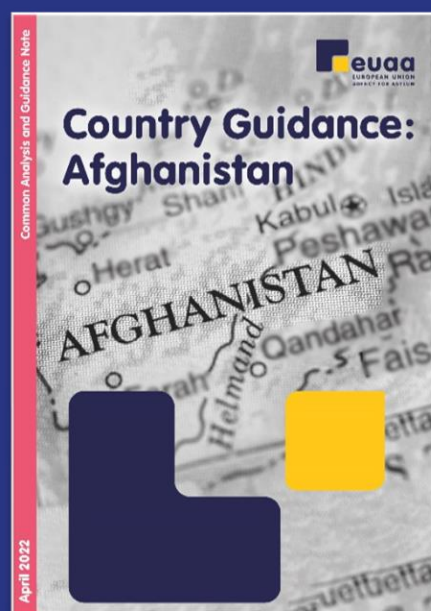
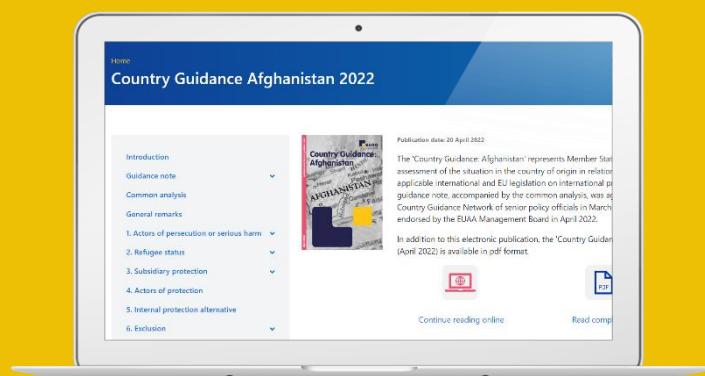

Zkratky

ALP	Afghánská lokální policie, bezpečnostní iniciativa, jejímž cílem je zahrnout ozbrojené milice do policejních sil pod záštitou ministerstva vnitra.
ANSF	Afghánské národní bezpečnostní síly, včetně Afghánské národní armády (ANA), Afghánské národní policie (ANP) a Národního ředitelství pro bezpečnost (NDS)
COI	informace o zemi původu
EU	Evropská unie
EUAA	Agentura Evropské unie pro otázky azylu
IDP	vnitřně vysídlená osoba (osoby)
IPA	alternativa vnitřního přesídlení
ISKP	Islámský stát provincie Chorásan
LGBTIQ	LGBTIQ osoby jsou osoby: které jsou přitahovány osobami stejného pohlaví (lesby, gayové) nebo oběma pohlavími (bisexuálové); jejichž genderová identita nebo její vyjádření se liší od pohlaví, jež jim bylo určeno při narození (trans lidé, nebinární osoby); které se narodily s pohlavními znaky, které neodpovídají obvyklým představám o mužském nebo ženském těle (intersexuálové), a osoby, jejichž identita nezapadá do binární klasifikace sexuality a/nebo pohlaví (queer).
NGO	nevládní organizace
OSN	Organizace spojených národů
QD (kvalifikační směrnice)	směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany
SDEU	Soudní dvůr Evropské unie
UNAMA	Podpůrná mise OSN v Afghánistánu
UNHCR	Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky

Úplné znění společné analýzy, z níž tyto pokyny vycházejí, je k dispozici v angličtině jako elektronická kniha nebo ve formátu PDF.

Tyto dokumenty naleznete na adrese
<https://euaa.europa.eu/country-guidance-afghanistan-2022>.

doi: 10.2847/502900

